

โครงการ

การจัดการความรู้ในการพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาวินโรค
ของสำนักงานแพทย์

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2550

1. หลักการและเหตุผล

วินโรคเป็นโรคติดต่อที่สำคัญที่กำลังเป็นปัญหาสาธารณสุข เป็นสาเหตุของการป่วยและการตายในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ซึ่งวินโรคในประเทศไทยอยู่ในลำดับที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หลังจากที่เกิดมาอย่างต่อเนื่อง ใน 40 ปีที่ผ่านมา มีเหตุผลหลายประการที่ทำให้แนวโน้มของวินโรคเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเอชไอวี ระดับความชุกของผู้ป่วยวินโรคในประเทศยังอยู่ในระดับสูง ปัญหาการเคลื่อนย้ายประชากร เข้าสู่เมืองใหญ่ ประสิทธิภาพและความสำเร็จของการควบคุมวินโรคที่ผ่านมา โดยเฉพาะอัตราการรักษายังต่ำกว่าเป้าหมาย ไม่เพียงพอที่จะส่งผลกระทบต่อการลดจำนวนผู้ป่วยระยะแพร่เชื้อให้ลดลง การเผชิญกับปัญหาวินโรคคือหลายขนาน ตลอดจนปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม ซึ่งมักมีโอกาสดำเนินการสาธารณสุขต่ำกว่ามีโอกาสดำเนินการแพร่เชื้อวินโรค และก่อให้เกิดเชื้อวินโรคดื้อยาที่สูง แม้ว่าแผนงานวินโรคแห่งชาติได้พัฒนาการดำเนินงานควบคุมวินโรค โดยวิธีการดูแลกับการรักษา (DOTS) และได้ประสานความร่วมมือในทุกภาค มีการขยายความครอบคลุมพื้นที่ DOTS ทั่วประเทศกว่าร้อยละ 85 และได้พัฒนาบริการมีการประเมินผลการรักษาวินโรคเป็นกลุ่ม (Cohort analysis) ถึงจะมีการใช้ยารวินโรครักษาระยะสั้นอย่างทั่วถึงแล้ว แต่วิธีการดูแลรักษาผู้ป่วยที่ได้รับการรักษายังไม่ได้ใช้วิธีการควบคุมให้รักษาโดยสม่ำเสมอและครบถ้วน พบว่าผู้ป่วยวินโรคมีอัตราการรักษายังเพียงร้อยละ 70 เท่านั้น (WHO report 2007)

สำนักงานแพทย์ เห็นความสำคัญในการดูแลผู้ป่วยในกลุ่มดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้ผู้ป่วยหายจากโรคและมีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงได้จัดทำแผนการจัดการความรู้ในการพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาวินโรคของสำนักงานแพทย์ขึ้น เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งมีบทบาทในการประสานงานกับส่วนราชการ ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสังกัดสำนักงานแพทย์ และร่วมดำเนินการกับส่วนราชการ อื่น ๆ ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคลากรในส่วนราชการ จำเป็นต้องศึกษา ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ทันต่อสถานการณ์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลนำมาปรับใช้ในการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการ สังกัดสำนักงานแพทย์ และขณะเดียวกันต้องเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับบุคลากรในสังกัดเพื่อให้ดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการสังกัดสำนักงานแพทย์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกส่วนราชการ จึงเห็นควรนำเอากระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) มาใช้ในการดำเนินงานพัฒนาการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคคลในส่วนราชการ โดยมอบให้คณะกรรมการพัฒนาบุคลากร สำนักงานแพทย์ รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานแพทย์ ในลักษณะทีมงานแบบเครือข่ายที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการสังกัดสำนักงานแพทย์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของส่วนราชการ สำนักงานแพทย์ ในการผลักดันให้เกิดการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคคลในส่วนราชการ การบริหารจัดการความรู้เกี่ยวกับโรคภัยในส่วนราชการของตนเอง

2.2 เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันในด้านเทคนิควิธีการรักษา และควบคุมโรคภัยตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในสังกัดสำนักงานแพทย์

2.3 เพื่อให้เกิดแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้แก่บุคลากรในส่วนราชการด้านต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานแพทย์

2.4 เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการความรู้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรของส่วนราชการ

3. เป้าหมาย

บุคลากรมีองค์ความรู้ที่เป็นมาตรฐาน มีระบบบริหารจัดการควบคุมโรคทั้ง 9 โรงพยาบาล เป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกัน

4. ตัวชี้วัดผลสำเร็จ

4.1 จำนวนครั้งในการจัดประชุม DOTS MEETING ของสำนักงานแพทย์ 2 ครั้ง/ปี

4.2 จำนวนช่องทางหรือสื่อที่ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลอย่างน้อย 2 ช่องทาง/สื่อ เช่น website สำนักงานแพทย์ www.dmsbma.go.th เกี่ยวกับโรคและคู่มือแนวทางการดำเนินงานด้านโรคของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานแพทย์

5. แนวทางการดำเนินการ

5.1 จัดการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องกับวันโรค เพื่อซักซ้อมความเข้าใจเรื่อง การพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาวันโรคของสำนักงานการแพทย์

5.2 จัดประชุมคณะพัฒนาบุคลากร สำนักงานการแพทย์ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการ ความรู้ในส่วนราชการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน/โครงการ และพิจารณาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ของส่วนราชการเกี่ยวกับการพัฒนา ระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมวันโรคของสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งกำหนดระบบ การติดตาม

5.3 จัดการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมวันโรคของ สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ให้เกิดการพัฒนากระบวนการรักษาของส่วนราชการ โดยการใช้เทคนิควิธี การแลกเปลี่ยนความสำเร็จ (success stories) ในการผลักดันการพัฒนาระบบฯ ในหน่วยงาน เพื่อนำ ไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการพัฒนาที่ดี จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และความสำเร็จ ระหว่างส่วนราชการ

5.4 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และความสำเร็จระหว่างส่วนราชการ สำนักงานการแพทย์

5.5 จัดนิทรรศการ จัดทำแผ่นพับ เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่บุคลากรในสังกัดสำนักงานการ แพทย์และผู้สนใจ

5.6 จัดทำเว็บไซต์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมวันโรคของ สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลเผยแพร่ให้กับส่วนราชการ และบุคลากรของสำนักงานการแพทย์ รับทราบ ร่วมแสดงความคิดเห็น ปรับปรุง เพิ่มเติมข้อมูลเป็นระยะ และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องเกี่ยว กับการพัฒนากระบวนการระหว่างบุคลากรสำนักงานการแพทย์

5.7 สืบค้นรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาระบบฯ เพื่อนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์

6. ระยะเวลาดำเนินการ

มิถุนายน – กันยายน 2550

7. งบประมาณดำเนินการ

ไม่ใช้งบประมาณ

8. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

โรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานแพทย์ทั้ง 9 แห่งประกอบด้วยวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานคร และวชิรพยาบาล โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลตากสิน โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินธโรฤทธิศ โรงพยาบาลหนองจอก โรงพยาบาลลาดกระบังกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ และโรงพยาบาลสิรินธร มีการจัดการความรู้เกี่ยวกับวินโรคให้กับบุคลากรในสังกัดสำนักงานแพทย์ ทุกคนสามารถเข้าถึง รับรู้ มีความเข้าใจ และให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้เกี่ยวกับวินโรค

9. ปัญหาอุปสรรค

สำนักงานแพทย์ มีทั้งหมด 9 โรงพยาบาล ซึ่งแต่ละส่วนราชการมีจำนวนบุคลากรไม่เท่ากันและมีการบริหารจัดการที่แตกต่างกันไป

10. การติดตามและประเมินผล

ติดตามประเมินผลโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมวินโรคของสำนักงานแพทย์ โดยประเมินจากผลสำเร็จในการจัดการความรู้ตามแผนจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาวินโรคของสำนักงานแพทย์ และการเข้าถึงองค์ความรู้ของบุคลากร

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายสุชสันต์ กิตติสุขกร)

ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักงานแพทย์

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสาวกิริวิวัฒน์ นโนธรรม)

ผู้อำนวยการสำนักงานแพทย์

ตารางแสดงความรู้ที่จำเป็นและกิจกรรมการจัดการความรู้

เรื่อง การพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาโรคของสำนักงานการแพทย์

หัวข้อเรื่อง	กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ความรู้ที่จำเป็น	กิจกรรม/การจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (ตัวชี้วัด)	ผู้รับผิดชอบ
การพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาโรคของสำนักงานการแพทย์	พัฒนาระบบการรักษาผู้ป่วยโรคที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของสำนักงานการแพทย์	บุคลากรทางการแพทย์มีความรู้ที่ถูกต้อง มีแนวทางในการให้บริการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของสำนักงานการแพทย์	ความรู้ที่จำเป็น 1. แผนงานโรค 2. คู่มือแนวทางการควบคุมโรคในกรุงเทพมหานคร 3. คู่มือแนวทางการดำเนินงานโรค 4. มาตรฐานการแพทย์ 5. คู่มือการตรวจวินิจฉัยโรค 6. มาตรฐานการแพทย์ 7. มาตรฐานการแพทย์ 8. มาตรฐานการแพทย์ 9. มาตรฐานการแพทย์ 10. มาตรฐานการแพทย์	1. การสร้างและแสวงหาความรู้ - รวบรวมแผนงานและคู่มือการดำเนินงานด้านโรคที่เกี่ยวข้อง - ระดมความรู้และข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาระบบงานจากผู้เชี่ยวชาญด้านโรค - ระดมความรู้ ความเห็น หรือ ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาระบบงานด้านโรคภายในหน่วยงาน	4 ก.ค. 50 เป็นต้นไป	1. จำนวนครั้งที่ประชุม DOTS MEETING ของสำนักงานการแพทย์	2 ครั้ง/ปี	กองวิชาการ สำนักงานการแพทย์

ตารางแสดงความรู้ที่จำเป็นและกิจกรรมการจัดการความรู้ (ต่อ)
เรื่อง การพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาโรคของสำนักงานการแพทย์

หัวข้อเรื่อง	กลยุทธ์	เป้าประสงค์	ความรู้ที่จำเป็น	กิจกรรม/ การจัดการความรู้	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย (ตัวชี้วัด)	ผู้รับผิดชอบ
การพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาโรคของสำนักงานการแพทย์ (ต่อ)			ความรู้ที่พึงรู้ในคน: TK 1. ความเชี่ยวชาญในการรักษาโรค ไร้ของแพทย์ 2. เทคนิคการติดตามผู้ป่วยเพื่อการรักษาอย่างถูกต้องเนื่องจากผู้ป่วยมีโรคเรื้อรัง 3. เทคนิคการสอบและให้สุภาพศึกษาผู้ป่วยในการเก็บแบบสอบถาม 4. ความเชี่ยวชาญในการจัดทำรายงานประเมินผลการรักษาโรค (Cohort Analysis)	การจัดการความรู้ที่เป็นระบบ - รวบรวมความรู้ที่ได้จาก EK และ TK ให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 3. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ - จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโรค	16 ก.ค. 50 ถึง 30 ก.ค. 50 15 ต.ค. 50 ถึง 30 ก.ย. 50	1. เผยแพร่แผนงานโรคแห่งชาตินบน Website ของสำนักงานการแพทย์ 2. จัดทำคู่มือแนวทางมาตรฐานงานวันโรคของสำนักงานการแพทย์ 1. จำนวนครั้งของการจัดโครงการอบรม / สัมมนาในงานวันโรค	1 ครั้ง / ปี 1 เดือน / ปี 1 ครั้ง / ปี	กองวิชาการ สำนักการแพทย์ กองวิชาการ สำนักการแพทย์